

Oslo kommune
Kommunerevisjonen

Kontrollutvalget

Innkommet post Oslo kommune Kontrollutvalget
18 AUG. 2014
Saksansvarlig: <u>Sika</u>
Saksnr: <u>201400419-5</u>
Arkivkode: <u>126.2.2</u>

Dato: 18.08.2014

Deres ref:

Vår ref (saksnr.):
201400656-1
Revisjonsref:

Saksbeh:
Blystad & Ludt
Tlf:

Arkivkode
126.2.2

FORVALTNINGSREVISJON MED OPPSTART 2. HALVÅR 2014

Saken gjelder:

I denne saken fremmer Kommunerevisjonen forslag til nye forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart i perioden august 2014-januar 2015.

Forslaget baseres på

- bystyrets behandling 13.06.2012 av *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016* (sak 165) og *Plan for selskapskontroll 2012-2016* (sak 164),
- revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon 2014 som kontrollutvalget behandlet 19.11.2013 (sak 95),
- innspill i kontrollutvalgets møte 29.04.2014 (sak 45) og tidligere,
- vurdering av risiko og vesentlighet,
- tilgjengelig ressursramme i perioden.

Rapportering av undersøkelsene til kontrollutvalget vil etter planen i hovedsak skje i 2015.

Saksfremstilling:

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er hjemlet i kommuneloven § 77, 4-5:

4. (...) Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

5. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Det er gjort nærmere rede for innholdet i forvaltningsrevisjon i § 7 i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Herunder om

- a. forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b. forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c. regelverket etterleves,
- d. forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e. beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f. resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/ eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Av departementets merknader til revisjonsforskriftens § 7 i *Vedlegg nr 2 til rundskriv H-15/04 Kommunal og regionaldepartementet* framgår det at:

Bokstavene a til f inneholder en oppregning av elementer som vil kunne være tema i et forvaltningsrevisjonsprosjekt. Oppregningen er ikke uttømmende. Hvilke elementer som inngår i et forvaltningsrevisjonsprosjekt vil avhenge av formål og problemstilling for det konkrete prosjektet.

Av § 14 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner framgår det at selskapskontrollen også kan omfatte forvaltningsrevisjon.

Bystyrets vedtak om overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016

Bystyret fattet 13.06.2012 (sak 165) følgende vedtak:

1.
I perioden 2012-2016 skal det gjennomføres forvaltningsrevisjon av myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester, miljø og bærekraftig byutvikling, anskaffelser og kontraktsoppfølging, og virksomhetsstyring og investeringskontroll.
2.
Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta de nærmere prioriteringer av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser, om nødvendig også på andre områder.
3.
Kontrollutvalget kan ved behov iverksette mislighetsrettede undersøkelser utover det som følger av revisjonsplikten.
4.
Bystyret tar for øvrig saken om "Plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016" til orientering.

Bystyrets vedtak om plan for selskapskontroll 2012-2016

Bystyret fattet 13.06.2012 (sak 164) følgende vedtak:

1.
Det gjennomføres, etter kontrollutvalgets nærmere vurdering, eierskapskontroll i et utvalg selskaper. Selskaper som er tillagt et samfunnsmessig ansvar i tillegg til rent forretningsmessig drift, skal prioriteres i denne kontrollen.

2. Kontrollutvalget kan på grunnlag av gjennomført eierskapskontroll selv vedta forvaltningsrevisjon i selskaper hvor der er adgang til det.
3. Kontrollutvalget delegeres myndighet til å endre planen i løpet av perioden, herunder åpne for eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i ytterligere selskaper.
4. Bystyret tar for øvrig saken om "Plan for selskapskontroll 2012-2016" til orientering.

Revisjonsstrategien for forvaltningsrevisjon i 2014

I revisjonsstrategien for forvaltningsrevisjon i 2014 gjøres det rede for følgende tema knyttet til fire fokusområder:

1. Myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester
 - a. Skole
 - b. Pleie og omsorg
 - c. Barnehage
 - d. Sosialstøtte og barnevern
 - e. Saksbehandling og myndighetsutøvelse
2. Miljø og bærekraftig byutvikling
 - a. Byutvikling
 - b. Samfunnsikkerhet og beredskap
 - c. Vedlikehold
3. Anskaffelser og kontraktsoppfølging
4. Virksomhetsstyring og investeringskontroll
 - a. Bydelene
 - b. Investeringer
 - c. Styringsinformasjon
 - d. IKT og informasjonssikkerhet
 - e. Eierstyring og selskapsledelse

Kilder og kriterier for vurdering av vesentlig risiko- eller forbedringsområder

Kommunerevisjonen benytter ulike kilder for å utarbeide ideer til mulige undersøkelser. Kommunerevisjonen er til stede i bystyrets og komiteenes møter og gjennomgår dokumenter fra bystyret og de ulike komiteene, særlig kommuneplan, budsjett, økonomiplan og årsberetninger. Informasjon fra disse kildene står sammen med innspill fra kontrollutvalget, revisjonsberetninger og erfaringer fra siste regnskapsrevisjon, tidligere forvaltningsrevisjon og samtaler med administrasjonen på ulikt nivå, sentralt i arbeidet med vurdering av risiko og vesentlighet.

I forvaltningsrevisjon handler risiko om forhold som kan innebære at den kommunale virksomheten ikke gjennomføres som forutsatt eller med forutsatt resultat, sannsynlighet for at dette inntreffer og konsekvensen av at det inntreffer. Vesentlighet i forvaltningsrevisjon handler om hvor viktig oppgaven eller området er for kommunen og/eller for kommunens brukere/innbyggere.

Sentrale kriterier for vurdering av risiko og vesentlighet er bl.a.

- størrelse (utgifter/antall brukere) og betydning for bruker
- aktualitet
- tidligere revisjonsfunn
- omstilling/endring
- kompleksitet i regelverk og systemer
- kompetanse/kapasitet
- internkontroll/virksomhetsstyring
- prosess/oppgaveløsning
- resultater
- risikoreduserende trekk/hendelser/tiltak

I en kommune av Oslos størrelse er det nødvendig å begynne med en vurdering av vesentlighet og deretter vurdere risiko på utvalgte områder.

Kommunerevisjonen har gjennomført et utviklingsarbeid for å få bedre overordnede risikoanalyser på tvers av regnskaps- og forvaltningsrevisjon, jf. kontrollutvalgets sak 83/09. Høsten 2010, 2011 og 2013 ble de årlige etatssamlingene benyttet til dette formålet. Dette vil etter planen bli gjort på nytt høsten 2015.

Innspill til nye forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalgets medlemmer, bystyret og andre folkevalgte organer

Kommunerevisjonen mottok nye innspill til forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalgets medlemmer i møtet 29.04.2014 (sak 45). Alle innspillene er vurdert i et risiko- og vesentlighetsperspektiv og i lys av revisjonsstrategien for forvaltningsrevisjon i 2014. Det har over tid kommet mange innspill fra kontrollutvalgets medlemmer, fra komiteer og fra bystyret. Vi har derfor som avtalt gjort en mer summarisk vurdering av noen av innspillene. Etter dette foreslår Kommunerevisjonen at det *på nåværende tidspunkt* ikke jobbes videre med innspillene fra medlemmer av kontrollutvalget om driftsstyrer i skolen, om brannberedskap, om TT-kjøring og om bysykler.

I tillegg er det tidligere kommet innspill om effekter på brukere over tid. Kommunerevisjonen har over tid avgitt rapporter med informasjon om effekter for brukere, og har ambisjoner om å foreslå flere slike undersøkelser for kontrollutvalget. (I forslaget til forvaltningsrevisjonsprosjekter med oppstart 2. halvår 2014 er undersøkelsen Samhandlingsreformen – utskrivning og reinnleggelse av pasienter tatt inn.)

Nedenfor gjør vi kortfattet rede for vurderingen av de resterende nye innspillene, og tidligere innspill fra utvalget som fortsatt er til vurdering. Det gjøres ikke nærmere rede for arbeidet med tidligere eller nye innspill som helt eller delvis er ivarettatt i pågående eller relativt ferske undersøkelser (inkl. forvaltningsrevisjoner som skal følges opp), i forslaget til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i andre halvår 2014 eller i andre ideer som ligger til vurdering og er gjengitt lenger ned.

Kommunerevisjonen kan i møtet redegjøre ytterligere for arbeidet med innspill.

Dialogen mellom barnehage/skole og barnevern, er den god nok?

Kommunerevisjonen har tidligere utarbeidet skisse til en forvaltningsrevisjon på dette området. 28.02.2013 la byråden for helse og sosiale tjenester og byråden for kultur og utdanning frem to Oslostandarder for regulering av samarbeidet mellom barnevern, skole og

barnehage. Standardene skal sikre en tydelig forankring, og forplikte og tydeliggjøre tjenestenes ansvar. Oslostandardene skal brukes av alle barneverntjenester og offentlige barnehager og skoler i Oslo.

Kommunerevisjonen har vurdert ideen i arbeidet med nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i andre halvår 2014, men ideen er etter en samlet vurdering ikke fremmet nå.

Risikostyring – ledelse og kultur

Hvilken betydning har ledelse og organisasjonskultur for virksomhetenes evne til å erkjenne risiko? Innspillet er tenkt som en integrert del av en eventuell senere undersøkelse rettet mot Bymiljøetaten, jf. innspillet nedenfor.

Ledelse, organisering og styring i Bymiljøetaten

Fem virksomheter ble slått sammen til Bymiljøetaten per 01.05.2011. Etaten er organisert på tvers av de tidligere etatene. Etaten er stor og med et bredt oppgavefelt, noe som kan skape utfordringer knyttet til organisering, ledelse, styring og måloppnåelse.

Gjennomføringen av regnskapsrevisjonen for 2012 og 2013 avdekket en rekke svakheter ved etatens internkontroll på økonomiområdet. Etaten har også gått med betydelig merforbruk. Rapport 13/2013 *Bymiljøetatens kontroll og oppfølging av veinettet* viste også flere svakheter i internkontrollen på området som ble undersøkt. Oslo kommune, ved Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, igangsatte våren 2014 en ekstern evaluering av status for etatens måloppnåelse. Evalueringen, datert 09.05.2015, pekte på flere svakheter ved etatens virksomhetsstyring og ga innspill til forbedringer. Kommunerevisjonen mener det er rimelig at etaten nå får tid til å jobbe med disse innspillene, og vil komme tilbake med en ny vurdering av behovet for en forvaltningsrevisjon i arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i andre halvår 2015. Kommunerevisjonen vil imidlertid i forbindelse med regnskapsrevisjonen følge opp etatens tiltak på de områder hvor det ble påpekt svakheter ved avslutningen av regnskapsrevisjonen for 2013.

Planlegging for å møte befolkningsveksten – er den god nok?

Oslo kommune er inne i en periode med sterk vekst i befolkningen. Dette gir økt press på det kommunale tjenestetilbudet, og det planlegges og gjennomføres omfattende investeringer i bygg, anlegg og infrastruktur. Befolkningsveksten og investeringsbehovet vil få betydelige konsekvenser for kommunens økonomi. Det er viktig at kommunen lykkes med prognoser og planer som tilrettelegger for bærekraftig behovsdekning for byens befolkning.

Det fremmes ikke forslag om et prosjekt med dette som selvstendig tema på nåværende tidspunkt, men konsekvenser av befolkningsøkningen er viktige elementer både i det uprioriterte prosjektforslaget om styringsdialogen mellom byrådsavdeling og virksomhet, jf forslaget til porteføljeplan som følger vedlagt, og i innspillet om styringsinformasjon fra bydelsadministrasjon til bydelsutvalg som omtales nedenfor. Kommunerevisjonen vil vurdere ideen i arbeidet med forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2015.

Omfanget av helsefarlige stoffer i bygg

Kommunerevisjonens rapport 14/2013 *Ivaretagelse av miljøkrav til barnehage- og skolebygg* viser hvordan Omsorgsbygg og Undervisningsbygg har etterlevd flere miljøkrav i byggingen av fire barnehager og fire skoler. Det kan også være aktuelt å kontrollere hvorvidt nye bygg faktisk er miljøvennlige. Det kan alternativt undersøkes om kommunen har oversikt over bruk av miljøfarlige stoffer og materialer i barnehager og skoler. Sistnevnte er spesielt viktig i

forbindelse med vedlikeholds- og renoveringsarbeid som pågår mens skolen/barnehagen er åpen.

Kommunerevisjonen vil vurdere dette innspillet nærmere i forbindelse med en eventuell senere oppfølgingsundersøkelse av rapport 14/2013.

Er den informasjonen virksomhetene har om ansatte, innbyggere og brukere godt nok sikret?

Kommunerevisjonen har i de senere årene gjennomført en rekke revisjoner av informasjonssikkerheten i ulike IKT-systemer i kommunen, særlig rettet mot prosessstyringssystemer i sektoren under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Det kan også være grunn til å se nærmere på informasjonssikkerheten i IKT-systemer der det behandles en stor mengde personopplysninger. Dette gjelder flere systemer i sektoren under Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester. Det er av stor betydning både for personene det gjelder og for kommunens omdømme at personopplysninger ikke kommer på avveie og at svak kontroll ikke muliggjør uautoriserte endringer av slike opplysninger.

Kommunerevisjonen vil vurdere ideen i arbeidet med forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2015.

Kvalitet i barnehager – det pedagogiske opplegget for 5-åringer

Ved framsending av forslag om nye undersøkelser av kvalitet i barnehager vil Kommunerevisjonen vurdere om de bør omfatte det pedagogiske opplegget for 5-åringer.

Tidlig revisjon av investeringer

God planlegging er sentralt for å sikre en effektiv gjennomføring av investeringer. Oslo kommune har derfor de senere årene iverksatt flere tiltak rettet mot prosjekters planleggingsfase.

Oslo kommune innførte i 2011 prinsipper for gode investeringsprosesser. Prinsippene gir overordnede føringer for konseptutvalgsutredning og for utarbeidelse av styringsdokument i forprosjektfase. Det er også utarbeidet veiledere og maler som støtte for kommunens arbeid med dette. Oslo kommunes instruks for investeringer inneholder videre bestemmelser om at alle større investeringer skal underlegges ekstern kvalitetssikring av konseptvalgsutredningen og av styringsdokument og prosjekteringsgrunnlag. Kommunen har inngått rammeavtaler med fem eksterne fagmiljøer som skal forestå slik kvalitetssikring. Slik Kommunerevisjonen ser det vil dette bidra til økt kvalitet på kommunens planleggingsarbeid.

Ofte er det først i gjennomføringsfasen man får synliggjort om planleggingen har vært god nok og om styringsdokumentet er tilstrekkelig robust til å styre prosjektet, og til å håndtere hendelser som oppstår underveis. Kommunerevisjonen har i 2014 gjennomført en revisjon av planlegging og gjennomføring av investeringer i Oslo Havn KF og en oppfølgingsundersøkelse om Vann- og avløpsetatens planlegging av investeringsprosjekter. Kommunerevisjonen tar sikte på å fremme ytterligere forslag om revisjon av styringen av større investeringsprosjekter i senere planprosesser.

Boligbygg Oslo KFs samarbeid med bydelene

Kommunerevisjonens rapport 4/2014 omhandlet Oslo kommunes arbeid med forebygging av utkastelser av beboere i kommunale boliger. Rapporten omfattet både Boligbygg Oslo KFs og to bydelers arbeid, og det foreslås derfor ikke å gå videre med en ny ide rettet mot samarbeidet mellom bydeler og foretaket i denne omgang.

Er svømmeopplæringen god nok?

Læreplanen i kroppsøving har satt kompetansemål for svømmeopplæringen på barne-, mellom- og ungdomstrinnet. En kartlegging av elevers svømmeferdigheter fra skoleåret 2012/2013 viste at over 20 % av elevene på 4. trinn i Oslo-skolen ikke kunne svømme 25 meter. Kartleggingen viste videre store forskjeller mellom skolene, med særlige utfordringer i bydelene Grorud, Alna, Bjerke, Gamle Oslo og Søndre Nordstrand.¹

I bystyremeldingen som ble behandlet av bystyret 18.06.2014, sak 171 (Bystyremelding nr. 2/2013, *Strategi for et bedre bade- og svømmetilbud i Oslo – for folkehelse og trivsel – Byrådssak 228 av 19.12.2013*) uttrykte byrådet at det ønsket å doble antallet timer obligatorisk svømmeopplæring for at flest mulig elever skulle tilfredsstille Svømmeforbundets kriterier for svømmedyktighet innen utgangen av 7. trinn. Byrådet varslet også at det ville styrke innsatsen rettet mot elever som ikke kunne svømme etter den obligatoriske svømmeopplæringen i 4. trinn.

Kommunerevisjonen mener svømmeopplæring er et aktuelt tema for revisjon, men at en eventuell forvaltningsrevisjon på området bør vente til de tiltakene byrådet har varslet har blitt iverksatt. Kommunerevisjonen vil vurdere temaet i arbeidet med forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart høsten 2015.

Husleieberegninger

Kommunerevisjonen gjennomførte i forbindelse med regnskapsrevisjonen for 2010 en undersøkelse av Undervisningsbygg Oslo KFs og Omsorgsbygg Oslo KFs husleieberegninger (jf. Rapport 6/2011 *Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen - Samlerapport 2010*). Undersøkelsen avdekket ikke vesentlige beløpsmessige feil i husleieberegningene, men det ble påpekt svakheter knyttet til dokumentasjon og kvalitetssikring.

Kommunerevisjonen har nedsatt en intern arbeidsgruppe som i løpet av 2014 skal vurdere mulige forvaltningsrevisjoner rettet mot husleieberegninger. Kommunerevisjonen vil komme tilbake med informasjon fra dette interne arbeidet i arbeidet med forslag til forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2015.

Styringsinformasjon om økonomi og tjenesteproduksjon til bydelsutvalg

Den store befolkningsveksten får stor betydning for bydelene. En større befolkning gir større etterspørsel etter kommunens og bydelens tjenester, samtidig er de økonomiske rammene stramme. Dette gir en utfordrende styringssituasjon hvor det å ha god styringsinformasjonen blir veldig viktig.

Bydelsutvalget i Bydel Frogner vedtok i sitt møte 01.07.2014 (sak 179) å be om en forvaltningsrevisjon av bydelenes økonomirutiner fra Kommunerevisjonen. Bakgrunnen for dette var bl.a. at bydelsutvalget ikke var tilfreds med styringsinformasjonen fra bydelsadministrasjonen.

I en tidligere spørreundersøkelse fra Kommunerevisjonen svarte 11 av 13 bydelsutvalg at de i stor eller meget stor grad opplevde tertial- og årsrapporteringen som nyttig i tilsynsarbeidet, jf. Kommunerevisjonens rapport 12/2013 *Bydelsutvalgenes tilsyn - forståelse, organisering og rapportering*.

¹ Bystyremelding nr. 2/2013, *Strategi for et bedre bade- og svømmetilbud i Oslo – for folkehelse og trivsel*

Både administrasjonen og bydelsutvalgene er avhengige av god styringsinformasjon. Temaet bydelsutvalget i Bydel Frogner løfter fram er derfor svært viktig, ikke minst i lys av den krevende styringssituasjonen bydelssektoren befinner seg i. Kommunerevisjonen tror det vil være hensiktsmessig å rette en slik undersøkelse mot flere bydeler, hvorav Bydel Frogner kan komme til å bli en.

Kommunerevisjonen ønsker å arbeide videre med innretning på en eventuell undersøkelse, og vil vurdere temaet nøye i arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2015.

Teknisk testing av informasjonssikkerhet i Vann- og avløpsetaten

Det er over år gjennomført flere undersøkelser som har vist betydelige svakheter i Vann- og avløpsetatens informasjonssikkerhet. Etaten har iverksatt en rekke tiltak i kjølvannet av disse undersøkelsene. Ved behandling av sak 20 den 25.02.2014 ba kontrollutvalget

Kommunerevisjonen om å vurdere behovet for nærmere testing av informasjonssikkerheten på utvalgte områder i Vann- og avløpsetaten i forbindelse med kontrollutvalgets behandling av planer for 2. halvår 2014. I sitt møte 07.05.2014 (sak 112) sluttet bystyret seg til dette.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet opplyser til Kommunerevisjonen at det vil bli gjennomført inntrengningstesting i systemer i Vann- og avløpsetaten i løpet av høsten 2014, og at rapporten fra dette arbeidet forventes å foreligge før årsskiftet. Omfang og resultater av disse testene vil være relevant for en vurdering av om det bør foreslås ytterligere testing av informasjonssikkerheten i etaten. Kommunerevisjonen vil derfor komme tilbake til ideen i arbeidet med forslag til forvaltningsrevisjoner med oppstart i 1. halvår 2015.

Omfang og typer av undersøkelser 2. halvår 2014

Satsingen på forvaltningsrevisjon rettet mot anskaffelser er tilpasset det faktum at det gjennomføres kontroller rettet mot dokumentasjon av anskaffelser som ledd i regnskapsrevisjonen.

Undersøkelsene på fokusområde myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester som nå foreslås prioritert eller er pågående, har til sammen et budsjett på 4150 timer som utgjør 29 prosent av den totale rammen. Tilsvarende tall for de andre fokusområdene er 1900 timer (13 prosent) for fokusområde miljø og bærekraftig byutvikling, 3250 timer (23 prosent) for fokusområde anskaffelser og kontraktsoppfølging og 5000 timer (35 prosent) for fokusområde virksomhetsstyring og investeringskontroll (inkludert eierskapskontroller).

I forslaget til nye prioriterte undersøkelser, utgjør fokusområde myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester 31 prosent av totalen, fokusområde miljø og bærekraftig byutvikling 21 prosent, fokusområde anskaffelser og kontraktsoppfølging 17 prosent og fokusområde virksomhetsstyring og investeringskontroll (inkludert eierskapskontroller) 31 prosent.

Særskilt om oppfølgingsundersøkelser

Kommunerevisjonen foreslår å bruke ressurser på oppfølgingsundersøkelser. Det har sin bakgrunn i § 12 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (jf. kommuneloven § 77):

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

I vedlegg 1 til rundskriv H-15/04 *Ikrafttreden av lov om endringer i kommuneloven om kommunal revisjon m.m., forskrifter om kontrollutvalg og revisjon, samt enkelte endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning* fra Kommunal- og regionaldepartementet framkommer følgende merknader til nevnte forskrift § 12:

Det er sentralt av hensyn til å sikre en "lærende organisasjon" at resultatene av forvaltningsrevisjonsprosjekter blir fulgt opp. Bestemmelsen pålegger kontrollutvalget et ansvar for å påse at det blir gjort. Alle forvaltningsrevisjonsrapporter skal systematisk følges opp for å se til at forvaltningen iverksetter tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheter. Kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets/fylkestingets merknader blir fulgt opp gjelder også i forhold til saksområder som ligger til andre folkevalgte organer.

Det er kommunens/fylkeskommunens administrasjonssjef/kommuneråd som har ansvar for oppfølgingen av kommunestyrets/fylkestingets merknader, jf. kommuneloven § 23 nr. 2. Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfelle.

Kontrollutvalgets ansvar for oppfølgingen av forvaltningsrevisjoner kan ivaretas på ulike måter. De senere årene har utvalget benyttet en rekke metoder. Utvalget har stilt spørsmål til byrådet eller administrasjonen, bedt om statusrapporter fra byrådet eller administrasjonen, prioritert særskilte oppfølgingsundersøkelser eller nye forvaltningsrevisjoner. Vi har i vårt forslag lagt til grunn at denne praksisen videreføres.

Særskilt om eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Som konsekvens av bystyrets vedtak om *Plan for selskapskontroll 2012-2016*, arbeider Kommunerevisjonen nå med eierskapskontroll. Planforslaget inneholder forslag om ytterligere en slik undersøkelse.

Kommunerevisjonen har tidligere levert en rekke utvidede selskapskontroller (forvaltningsrevisjon) og gjennomfører nå en med fokus på informasjonssikkerhet i kollektivtransportsektoren.

Forslag til undersøkelser

Kommunerevisjonen har valgt å legge fram en oversikt som viser følgende:

- Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart i 2. halvår 2014 (august 2014-januar 2015)
- Pågående forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller

Oversikten følger vedlagt. I vedlegg til oversikten gjøres det nærmere rede for forslag til nye undersøkelser med oppstart i perioden. Det skilles mellom prioriterte og uprioriterte prosjekter, dels for å gi kontrollutvalget valgmuligheter, dels fordi det er en fordel å ha en reserve ved bortfall av prosjekter e.a. Dersom en vedtatt undersøkelse av en eller annen grunn må utsettes eller skrinlegges, så vil det ved ledig kapasitet bli lagt fram sak om valg av annen

undersøkelse fra de uprioriterte prosjektene. Utvalget kan naturligvis også bestille andre undersøkelser fra Kommunerevisjonen, enten nå eller etter at planen er vedtatt.

I planen fremgår det et estimat for ressursbruk for den enkelte undersøkelse. Estimaten kan bli justert i forbindelse med den detaljerte planleggingen. Ved betydelige endringer vil utvalget bli orientert med mindre det er angitt særskilt usikkerhet.

Misligheter og feil

I forskrift om revisjon i medhold av kommuneloven §§ 78 og 79 omtales misligheter og feil i § 3:

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningene til administrasjonssjefen.

I departementets merknader til dette heter det:

Regnskapsrevisjon er i utgangspunktet innrettet mot å avdekke feil. I tillegg gjør revisor en vurdering av risikoen for at det kan foreligge misligheter. Dersom revisor kommer til at det foreligger indikasjoner på at det kan foreligge misligheter vil han/hun innrette revisjonen slik at mistanken blir bekreftet/avkreftet.

Kommunerevisjonen bruker ca. ett årsverk på mislighetsrettede undersøkelser utover pliktig regnskapsrevisjon. Kommunerevisjonen ønsker å fortsette innsatsen rettet mot å forebygge og avdekke misligheter i Oslo kommune gjennom ordinær regnskapsrevisjon og også gjennom særskilte mislighetsrettede undersøkelser. Ressursene til de mislighetsrettede undersøkelsene vil bli benyttet til pågående og nye undersøkelser i bydeler, etater og foretak, samt i spesielle tilfeller i selskap som kommunen eier etter særskilt bestilling fra kontrollutvalget.

Andre undersøkelser

Kommunerevisjonen vil i tillegg gjennomføre undersøkelser rettet mot anskaffelser, intern kontroll og andre forhold i økonomiforvaltningen som et ledd i regnskapsrevisjonen. Det er planlagt at resultatene fra flere av disse skal rapporteres til kontrollutvalget. Videre er det avsatt ressurser til arbeidet med systemspesifikke og generelle IT-kontroller. Inngåtte rammeavtaler kan også bli benyttet til dette formålet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til forslaget til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart 2. halvår 2014.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
kommunerevisor

Hilde Ludt
fung. avdelingsdirektør

For

Vedlegg:

1. Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller med oppstart 2. halvår 2014 (med oversikt over alle aktuelle prosjekter og nærmere beskrivelse av de nye)